

Almen Kirkegård - Gravstedet

Brev til Sonja Hauberg. Ikke sendt. Destruktionsgenerationen

Morten Nielsen. Breve fra Morten Nielsen. E-bog Gyldendal 2017, side 80-83

[Juli 1941]

Kære Sonja.

Udenfor blæser det som bare Pokker. Og herinde sover tre Mennesker og en Hund. Klokken er vel en 9-10 Stykker, Vap og Mor sidder i deres Stole og sover, Lise ligger inde ved Siden af i sin Seng.

Og her sidder jeg og længes efter dig og væk fra denne Verden.

Den er så afsindig og ligeglad og ond. – Nu har jeg for god Tid til at tænke på den, derfor blir det hele infamere og mere meningsløst end ellers.

Alle de Ting, der blir lagt i et Menneske. Kromosomerne ligger inden i ham i Mørket, en efter en drejer de sig, langsomt som Kloder, de drejer ud mod Lyset, ud i Lyset, Karakterpræg, Intelligens, Sjæl, det altsammen glider ud af Mørke og danner et Menneske. – Og Tingene, der danner ham, efterhånden som han vokser – nye Tanker, nye Mennesker, nye Ting og Omgivelser i det hele taget. Den Mængde *Verden* der ofres på ham, det han ødsler væk, af sig selv og af andre Mennesker, indtil han endelig nærmer sig det voksne Menneskes

Skikkelige, fredsommelige Mennesker blir trampet på og myrdet og landsforvist hver eneste Dag. Der er Støvleregimente over det hele. En Idé kræver Blod, Masser af Mennesker skal slås ihjel for dens Skyld, og Menneskene lever på Idéer. Ellers keder de sig. Det var bedre, om Folk *slat ikke* kunde tænke. Hvis vi allesammen var Køer, så gik det bedre. Bare gå og æde Græs, se Solen stå op bagved Træerne, fryse om Vinteren lide og være lidt irriteret af Fluerne om Sommeren, det må sgu da være det ideelle.

Liv, det helt bevidste, det der skal være frugtbart, og hvor han skal gi Livet tilbage til Livet, men i en ny Form, hans egen Form, hvor han på alle de Ting han har fået skal skabe en Tilværelse, bygge År til År;

Og tænk så på hvad han bruges til. I Dag sagde den russiske Radio (via London) at Tyskerne igår havde mistet over 5000 Mand.

I 1933 skød Politiet unge Studenter og Arbejdere i Wien; fordi de demonstrerede mod at Nazisterne myrdede løs i Tyskland. I 1934 skød de østrigske Tropper med Kanoner på Arbejderkamplederne "Karl Marx" i Wien. Af en eller anden Grund, som jeg har glemmt. I 1939 smed tyske Studenter en gammel Jøde ud fra 2 Sal i et Forsikringsselskabs Hus i Nürnberg. I 1917-20 myrdede Kommunisterne løs i Rusland, i 1918 el. 17 blev der i Finland dræbt 10.000 Socialister på een Dag af de hvide.

Jeg skal ikke nægte at jeg [er] bange. Jeg er vel nærmest en Kujon. Jeg sidder overfor små voksne Mennesker, der siger, at vi unge, vi kan klare det, vi har en lys Tro og stærke Hænder og alt det Bavl. Jeg finder mig i det, og holder min Kæft, for hvis de ikke er bange så har de det godt. Men jeg forstår dem ikke. Det er, somom de går afsted med Bind for Øjnene og synger "Her er slet ingen Røvere –" mens der står én to Skridt foran dem og trækker Revolveren frem. De synger små Sange på Melodien "Det går nok" og "Du ser altfor tragisk på det" – men jeg kan ikke klare deres Syn. Som jeg sagde før, jeg er en Kujon; men jeg tror, jeg er det, fordi jeg har set det, de allesammen vilde se, hvis de lukkede Øjnene op og så ud over Randen af Ellinor Glyn-Romanen.

Det er klart, der må komme noget bedre engang. Det gør der altid. Men jeg tror ikke på, at det kommer for os. Vi er Destruktionsgenerationen, det er os der får Tævene. Og hvis der er godt Vejr om 10 År, så har de 10 År været for hård en Omgang for de fleste, og de vil ha en tove-ditlevsensk Skygge over deres Sjæl hele Resten af Livet.

Jeg taler om *os*. Formodentlig har Koloniallærlingen [– –] det ikke sådan. Han er en Barbar, en dum Barbar. Men Mennesker, der forsøger at tænke – og har noget at tænke over – de fryser til Is indvendig, eller de dør af Skræk. Og det er ikke det værste Sted at blive begravet, Rendestenen, dér ligger en Procentdel af de tænkende og følende. En ikke ringe Procentdel, som det hedder i Provinsaviserne.

Nå, Fanden i det. Du har hørt det så mange Gange før at jeg ikke sender dig Brevet.

Der er kun få Ting, der er noget værd, og dem må vi så leve på. Først og fremmest er der dig, måske engang en anden, – sjældne og enkelte Øjeblikke hvor du kommer uden videre, hvor det hele er klart og lyst og skarpt, uden Sentimentalitet, Kedsommelighed, Småløgne, Forstillelse og Fortvivlelse. Og så er der Ens Arbejde, når det ikke er som nu, hvor det er Sand, der gnides ind i éns Nerver. Og så er der de sanseløse, dyriske Fornemmelser ved Jorc og Himmel, det er sjældent, uhyre sjældent, men det sker. Øjeblikke man nærmer sig til iger og igen i sine Digte, uden at man nogensinde får andet af dem end deres blege, ulegemlige Skelet.

Jeg har ikke Lyst til andet, ikke til nogetsomhelst end dig eller at sove. Og du er her ikke. Så er der at sove, længe og dybt.